

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodiêre

Complectens Sanctos Mensivm Novembris Et Decembris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10263

Historia brevis S. Mariæ virginis & martyris, quam Vincentius in Speculo
Historiali annotavit ex Gestis eius &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77423)

HISTORIA BREVIS S. MARIE VIRGINIS ET MARTYRIS, QUAM VINCENTIVS IN SPE-

culo Historiali annotavit ex gestis eius Lib. II. Cap. 86.

87. Adstipulantur antiquissima
Martyrologia.

Novbris 1.

Vide quā
of. m. fami-
liare fuerit
Christianis
ieiunium.

Maria fla-
gellatur, &
in carcerem
traditur.

Constantia
eius.

Vngulis la-
ceratur, vt
habēt Mar-
tyrologia.

Divinitus
eripitur ē
manibus
persequen-
tium.

BEATA Maria, ancilla quidem Tertulli principalis erat, sed nobilitatem domini, mentis benignitate vincebat, & Christo se probabat ingenuam. Natalem autem filij celebrante Tertullo, cum impitris vanisque simulacris hostias immolaret, Maria incumbebat ieiunijs, & sociam suam, nē proderetur domine, occulta simulatione fallebat. Diu tamen, insidiantē conserua, latere non potuit. Proditā igitur, mox vocatur à domina, diciturque ei: Quæ est causa ieiunij? An occasio tristitiæ est, quod iratum tibi nupèr dominum perhorrescis? Respondit Maria: Nunquid nouum aliquid nunc vsurpo? Semper mihi sunt hæc obseruata ieiunia. Christiana sum, Christiano nascor ex genere: hereditarius est mihi iste cultus Christi. Tunc imperante domina, vt cibi aliquid hauriret, illa noluit. Et domina indignata, ei verbera grauiā & pœnam etiam mortis, si repugnaret, intentauit.

Sed dum altercatio ista verborum esset cogentis domina & repugnantis ancillæ, pedem aforis referens Tertullus ingreditur: qui ab vxore rebus omnibus inquisitis, inauditam statim flagellari præcepit ancillam, & afflictam diutino verbere, detrudi in carcerem, administrato modico & vili cibo, quo non satiaretur fames, sed deficientis quodidie animæ pars extrema seruetur. Sed deuota mens pro Christo frangi hoc dolore non potuit: quinetiam quotidianis orationibus incumbebat, vt facultas esset maior tolerandi. Emenis verò nouendecim diebus, Præsidi nunciatur, Tertullum principalem illius ciuitatis, decultare in domo sua Christianæ religionis ancillam, quod Imperatorum præcepta prohibebant. Stetit itaque adducta tandem, & quantum contra iudicem oculos tenderet, animum tamen habebat ad Christum. Clamor autem vndique populi frementis attollitur, dicentis: Viua diro cremetur incendios. Illa verò intrepida, quippè quæ Dei sui nõset auxilium, cælum intuens, clamauit ad Dominum: Ait verò Præsēs: Sacrifica, si effugere tormenta festinas. Respondit Maria: Supplicia quæ minaris, nec longi temporis, nec grauis doloris sunt. Quæso ergo, nē differas quæ moliris. Christum habeo: idè nihil timeo.

Tunc iussu Præsidis applicata tormentis, miseratione populi tantam adeptæ est, vt lachrymæ quoquæ à circumstantibus funderentur. Nec mora, clamore summo venia virgini postulatur: sed crudelitas iudicis accelerare tormēta mandauit. Et ecce secunda vox populi, iudicium Præsidis castigantis, emergit. Vociferatio nanque vna penè erat totius coronæ, iniuste lacerari virginem crudelitate iudicis, non culpa peccantis: agi contra leges omnia, nec æquitatis iura seruari. Stupens verò Præsēs, & sono tanti clamoris adactus, (quippè qui præter humanam vocem, ipsa etiam putasset recta correre) mox Mariam relaxari præcepit. Tunc seruari eam sub custodia libera Præsēs iubet: Maria virgo signo Domini se munuit, & leuatis ad cælum oculis, post relictum tribunal orauit ad Dominum, viditque acies Angelorum, & multitudinem sanctorum, & tunc filium Dei sedentem ad dexteram patris. Hinc tanta subito gratulatione perfusus est, vt iam se paradysum ingressam putaret.

Hi verò, qui eam fugientem persequantur, subito stupere virtute. Sed vbi illa se circumdatam à persequentibus vidit, lachrymans clamauit ad Dominum: Nè permittas, inquit, Domine tradi ancillam tuam, & lacerari manibus impiorum: sed ostende misericordiam tuam: citò exaudi ancillam tuam, exaudi Domine Rex cælestis. Et dum ita orauit, petra, quæ ante oculos eius iacebat, Domino iubente patefacta, rimam perfugij, qua virgo susciperetur, ostendit, & adinstar dulcissime nutricis, vel charæ matris, motu quodam anxiam amplexans, se præbuit: moxque suscepta virgine, latera antè aperta conclusit. Hoc cum carnifices peruiderent, omnia loca petrae illius perscrutati sunt, sicubi erepta subito præda ex oculis latitaret. Ibi adhærentes exuuiarum reliquias, & affixa saxo vestium frustra depræhendunt, atque incredibili

credibili stupore confusi, Præsidi gesta commemorant. Ille verò partim ira, partim admiratione commotus, iussit Philocomo principali Veronensium ciuitatis, vt ad prædictum locum festinus accedat, & ad eruendum lapidem innumerâ secum multitudinem ducat. Statim igitur præconis voce populus cõgregatur. Qui vbi primùm ad prædictum locum cum eo, cui summa huius operis fuerat assignata, peruénit, mox iniicere manum lapidi tentauerunt, sed statim ab Oriente fulgor nimij splendoris exortus est. Nec mora, tonitruum & fragor quidam, vt putarentur cuncta corruiere. Statim terra concussa est, & nutantia omnium corruiere vestigia. Ecce autè duo equites, magno fulgore radiantes, à caelesti sede venientes, terras volatu nimio percutunt: quorù sella, frena & omnis ornatus adinstar lampadarù caelesti igne rutilabant. Hoc cum omnis illa, quæ cõuenerat, multitudo cõspiceret, ita timore causa præsentis virtutis expauit, vt fugiente sensu pariter atque anima, in æternam mortem oculi clauderentur. Cæteri verò, qui euaserant, ad profana templi simulacra fugientes, cum ad scelestâ ingrederentur altaria, in ipsâ perfugij sui sede ceciderunt: Nec corus ad ipsam templi ianuam spiritum fudit. Vbi verò templum omne repletum est, missus è caelo ignis, & populum exussit, & templum. Multipharie itaque mortis, tam à percussis, quàm in censis, numerus fuit duo millia septingenti. Pauci verò, qui euaserant, ciuitatem petentes, magnis per omne iter vocibus conclamabant: Magnus Deus Mariæ: magnus Deus Christianorum. Et crediderunt, perterriti eo timore, tria ferè millia animarum. Passa est sancta virgo sub Adriano Imperatore.

Neitromesium

Vicio caelestis

Tria hominum millia conuertitur vilo prodigio.

VITA S. VIGORIS EPISCOPI BAIOCENSIS, A.

F. LAURENTIO SVRIO NONNIHIL CONTRACTA

stilo mutato. Habetur in antiquis MS. codicibus absque nomine

Authoris, sed videtur fide digna.

BEATVS Vigor in Atrebatensi territorio parentes habuit, generis nobilitate & fide conspicuos. Cumq; adhuc matris gestaretur vtero, audiuit illa ab Angelo in somnis habere ipsam in vtero filium, quem Dominus sua gratia illustraturus esset. Regnante Childeberto Francorum Rege, educatus est intra monasterium beatissimi patris Vedasti, quod est in Atrebatensi territorio, vbi inter monachos in monastica religione degens, tâta obedientia & humilitate præditus fuit, vt in ipsâ pueritia & adolescentia alijs omnibus gratiosior videretur. At parentes eius rebus locupletes, non tam monachû, quàm opum suarum hæredem, eum post se relinquere cupiebant. Ille verò non immemor sententiæ Saluatoris, centuplum & vitam æternam promittentis ei, qui reliquerit patrem & matrem & agros propter nomen ipsius, maiori flagrabat rerum caelestium, quàm terrenarum facultatum, desiderio.

Novèbris 1.

S. Vigor degit in monasterio.

Matth. 19.

Gen. 22. Iustus à Domino dirigitur in vias rectas.

Conuertit multos ad Christum.

Itaque nudatis & paupertatis studio, quicquid habere poterat, in pauperes clam erogabat. Diuino autem instinctu permotus, cum beatissimo patriarcha Abrahamo constituit exire è terra & cognatione sua: sed cum nesciret, quonam iter intenderet, tandem ad Occidentem coepit proficisci assumpto itineris socio puero Theodemiro. Interim audit Angelum in somnis sibi dicentem: Perge ire, quò ccepisti. locus enim tibi à Deo paratus est, & multum populum ad veram traduces fidem. Ità ergo diuino fretus auxilio, peruénit in Baiocensem regionem ad vicum quendam, qui Redeuerus dicitur, atque illic commemoratus est. Erant verò loci eius homines bruti, diuini cultûs ignari, sacrilegæ superstitioni addicti, multis implicati erroribus, colentes dæmonum simulacra, & Deum verum prorsus ignorantes. Coepit ergò vir Dei eis prædicare verbum Dei, extructoque oratorio, in vigilijs & precibus pernoctare, & assiduè deprecari Dominum, vt ad cognoscendam veritatem corda paganorum sui spiritûs gratia illustraret. Tantam autem ei gratiam cõtulit Deus, vt penè omnes ad Christum conuerteret prædicatione sua & multis sanctitatis exemplis.

Volens ergò Christus militem illum suum in ea regione innotescere, hac ratione id effecit: Vir quidam, quem ipse conuerterat, filium habuit impensè charum, qui febre correptus, excessit è viujs. Eius corpusculum mater, acerbissimè dolens,